

SIIVOUSHENKILÖSTÖN TARVE, KUNTAKYSELYN TULOKSET

Kuntaliitto toteutti yhdessä TOKI ry:n (Toimivat Kiinteistöt ry) kanssa 4. - 13.3.2013 välisenä aikana kyselyn, jonka tarkoituksena oli selvittää kuntien siivoushenkilöstön määrän nykytilannetta, lähivuosien tulevaa kehitystä, rekrytointien vaikeusastetta ja arvioita siivouspalveluiden ulkoistamisen muutoksista sekä muista tulevaisuuden kehitysnäkymistä. Kysely suunnattiin TOKI ry:n osoiterekisterin mukaisesti kuntien siivouspalveluista vastaaville siivoustyönjohtajille ja -päälliköille. Kyselyä lähetettiin yhteensä 205 kuntaan ja vastaukset saatiin yhteensä 92 kunnasta eli vastausprosentti oli noin 45 %. Tätä voidaan pitää kohtuullisena huomioiden lyhyt vastausaika. Kaikki vastaajat eivät kuitenkaan vastanneet jokaiseen kysymykseen. Vastaajien joukossa oli kaikenkokoisia kuntia ja yhteensä vastaajien edustamien kuntien asukasmäärä oli noin 40 % maamme asukasmäärästä.

Kuntien siivouksessa olevista pinta-aloista saatiin seuraavat vastaukset:

- siivottava pinta-ala yhteensä	7 991 000 m ²
- omassa siivouksessa oleva pinta-ala yhteensä	5 972 000 m ²
- ostopalvelusiivouksessa oleva pinta-ala yhteensä
(^{*)} laskennallinen pinta-ala)	2 019 000 m ² ^{*)}

Vastaajat ilmoittivat ostopalvelusiivouksessa olevien tilojen pinta-alaksi yhteensä 1 658 000 m² eli 361 000 m² vähemmän kuin laskennallinen ero pinta-aloissa oli, mikä voi viitata siihen, että vastauksissa oli epätarkkuuksia. Joka tapauksessa voidaan todeta, että ostopalvelusiivouksen osuus oli vastanneissa kunnissa noin 21 - 25 %. Tämä on hieman enemmän kuin yleensä on arvioitu.

Vastanneissa kunnissa oli yhteensä 4634 siivoojaa. Kyselyn aikaan peräti 34 %:ssa kunnista kaikkia vakansseja ei oltu täytetty ja täyttämättömänä oli yhteensä 117 vakanssia.

Vastaajia pyydettiin arvioimaan myös tulevaa tilannetta eli kuinka paljon työvoimaa tarvitaan kahden ja viiden vuoden kuluessa. Näihin kysymyksiin tuli kuitenkin niin vaihtelevia vastauksia, että niiden tuloksia ei ole tässä esitetty.

Siivoushenkilöstön rekrytointien vaikeusasteesta saatiin kuvan 1. mukaiset arviot.

Kuva 1. Siivoushenkilöstön rekrytoinnin vaikeusaste (89 vastaajaa).

Vastausten mukaan 43 vastaajaa (48 %) arvioi siivoojien rekrytoinnin vaikeaksi tai erittäin vaikeaksi. Kuntakohtaiset erot olivat suuret, mutta niiden tarkempia syitä ei kysytty.

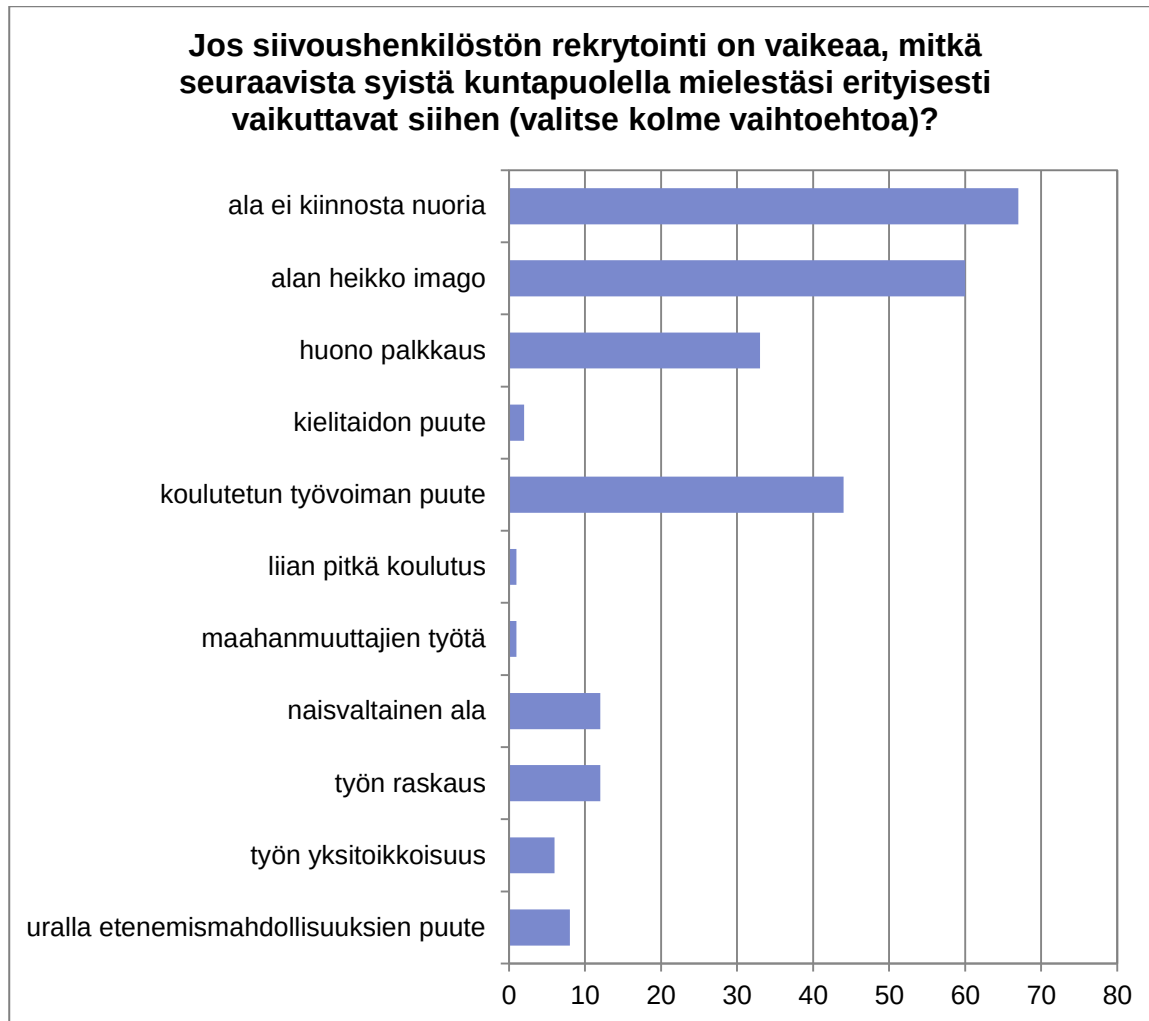
Kuvassa 2 on esitetty kuntien arviot ostopalvelusiivouksen kehittymisestä lähimmän viiden vuoden aikana.

Kuva 2. Arviot ostopalvelusiivouksen kehittymisestä viiden vuoden aikana (87 vastaajaa).

Peräti 40 vastaajaa (46 %) arvioi ostopalvelusiivouksen määrän kasvavan. Mielenkiintoista oli, että neljä vastaajaa arvioi ostopalvelun osuuden vähenevän jonkin verran mikä saattaa olla viesti tyytymättömyydestä ostopalveluiden laatuun ja/tai hintaan.

Vastaajilta kysyttiin myös rekrytoinnin vaikeuteen vaikuttavia seikkoja ja samalla vastaajat arvioivat myös yleisesti alan vetovoimaisuutta. Tulokset on esitetty kuvassa 3.

Kuva 3. Rekrytoinnin vaikeuteen vaikuttavat seikat (80 vastaajaa).

Vastaajat saivat valita kolme eniten vaikuttavaa seikkaa. Ala ei kiinnosta nuoria ja alan heikko imago nousivat selkeästi suurimmiksi syiksi. Koulutetun työvoiman puute ja huono palkkaus olivat myös keskeisiä syitä muiden syiden osuuden jäädessä huomattavasti vähäisemmiksi.

Viimeisessä kysymyksessä pyydettiin vastaajia arvioimaan siivousalan tulevaisuuden näkymiä. Avovastauksissa tuli esille yleinen huoli ammattitaitoisen työvoiman saatavuudesta, sillä nuoria ala ei kiinnosta, nykyisten työntekijöiden keski-ikä on korkea ja lähivuosien eläkepoistuma suuri. Huolta aiheuttivat myös arviot ulkoistusten kasvamisesta ja työn siirtymisestä vähitellen kouluttamattomien maahanmuuttajien työksi. Myös laadun heikkeneminen nähtiin uhkakuvana. Heikko palkkaus ja alan vetovoimaisuuden puute nähtiin edelleen ongelmiksi. Toisaalta hyvinä asioina pidettiin sitä, että siivousalalla joka tapauksessa töitä riittää, eivätkä koneet voi korvata ihmistä.